ÜMMÜ HÂNÎ (radıyallahü anha)

Mekke'nin fethi günü müslüman olan kadın Sahâbîlerden. Ebû Tâlib'in kızı ve Hazreti Ali'nin kızkardeşidir. Annesi Hazreti Fâtıma binti Esed, öz adı Fâhite'dir. Doğum ve vefât târihleri kesin olarak bilinmemektedir. Hazreti Ali'den sonra Hazreti Muâviye zamanında vefât ettiği rivâyet edilmektedir.

Hazreti Ümmü Hâni; mert, cesur ve güzel ahlâklı idi. Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) sekiz yaşından itibâren amcası Ebû Tâlib'in yanında büyüdüğünden O'nu çok iyi tanır ve öz kızkardeşi gibi severdi. Onun istek ve arzusunu hiç geri çevirmezdi. Hazreti Ümmü Hâni de, Peygamber efendimizi (aleyhisselâm) aynı şekilde sever ve ona hürmette kusur etmezdi.

Peygamberimiz (aleyhisselâm) hicretten bir yıl önce Taife gidip, Taif halkına bir ay nasîhat edip, onları îmân etmeye davet etmişti. Taif halkından hiç kimsenin îmân etmemesi ve işkence yapmaları üzerine Mekke'ye dönmüştü. Çok üzgün idi ve her taraf düşman dolu idi. Peygamberimiz (aleyhisselâm) bir gece Mekke'de Ümmü Hânî'nin (radıyallahü anha) Ebû Tâlib Mahallesinde bulunan evine geldi. Ümmü Hâni (radıyallahü anha), o zaman îmân etmemişti. Kimdir? o dedi. "Amcan oğlu Muhammed'im, kabûl edersen, misâfir geldim" buyurdu. Ümmü Hânî (radıyallahü anha): Senin gibi doğru sözlü, emîn, asil, şerefli misâfire can feda olsun. Yalnız teşrîf edeceğinizi önceden bildirseydiniz birşeyler hazırlardım. Şimdi yedirecek bir şeyim yok dedi. Peygamberimiz (aleyhisselâm) yiyecek içecek istemem, hiçbiri gözümde yok. Rabbime ibâdet etmek, yalvarmak için bir yer bana yetişir, buyurdu.

Ümmü Hâni (radıyallahü anha) Resûlullahı içeri alıp, bir hasır, leğen, ibrik verdi. Gelen misâfire ikram etmek, onu düşmandan korumak, Araplar için en şerefli vazîfe sayılırdı. Bir evdeki misâfire zarar gelmesi ev sahibi için büyük yüzkarası olurdu. Ümmü Hânî (radıyallahü anha) düşündü; bunun Mekke'de düşmanları çok, hatta öldürmek isteyenler var, şerefim için, sabaha kadar onu gözeteyim dedi. Babasının kılıcını alıp, evin etrâfında dolaşmaya başladı.

Resûlullah (aleyhisselâm) o gün çok incinmişti. Abdest alıp yalvarmaya, af dilemeğe, kulların imâna gelmesi, se'âdete kavuşmaları için duâya başladı. Çok yorgun ve üzüntülü idi. Hasır üzerinde uzanıp uyuyuverdi. O anda Allahü teâlâ Cebrâil aleyhisselâmı gönderip Habîbini davet etti. Resûlullahın (aleyhisselâm) mi'râcı bu gece oldu. (Bkz. Muhammed aleyhisselâm).

Ümmü Hânî, kocam Hübeyre bin Ebî Vehbin müşrik olması sebebiyle hicret sırasında îmân etmemiş olarak Mekke'de kalmıştı. Durum Mekke'nin fethine kadar devam etti. Mekke'nin feth edildiği gün kocası Hübeyre, müslümanların her tarafı kuşattığını görünce, korkusundan gizlice, şair arkadaşı Abdullah bin Zibara ile birlikte Mercan'a kaçtılar ve orada bir kaleye sığındılar. Bu durumu gören Ümmü Hânî (radıyallahü anha), İslâm dinini kabûl ederek Kureyş kadınlarından on kişilik bir grupla Peygamberimizin (aleyhisselâm) yanına gelip müslüman oldu. Peygamberimiz (aleyhisselâm) daha sonra Hazreti Ümmü Hâni'nin evinde abdest alıp sekiz rek'at (kuşluk) namazı kıldı. Su ile ekmek ıslatıp, tuz ve sirke de koyarak yedi. Daha sonra Peygamberimiz (aleyhisselâm): Ey Ümmü Hânî, sirke ne iyi yemektir. Sirke bulunan ev fakîr olmaz!" diye iltifâtta bulundu.

Peygamberimiz (aleyhisselâm), Hazreti Ümmü Hânî (radıyallahü anha) îmân edip, müslüman olduktan sonra, ona çok iltifâtta bulunurdu. Fırsatını buldukça Onun ziyâretine giderdi. Hazreti Ümmü Hâni (radıyallahü anha) çok ibâdet eder, nafile oruç tutmayı çok severdi. Ümmü Hânî (radıyallahü anha) yine nafile oruca niyetli olduğu bir gün, Peygamberimiz (aleyhisselâm) O'nu ziyârete gitti. Her zamanki olduğu gibi Ümmü Hânî (radıyallahü anha), Peygamberimize (aleyhisselâm) kâse ile şerbet ikram etti. Peygamberimiz (aleyhisselâm) içtikten sonra duâ ederek, içinde az bir şerbet bulunan kaseyi geri vererek içiniz buyurdular. Hazreti Ümmü Hânî nafile oruca niyetli olduğu halde Peygamberimizi (aleyhisselâm) sevdikleri ve ona çok hürmet ettikleri için dayanamayıp, kâsedeki şerbeti içtiler. Daha sonra Peygamberimiz (aleyhisselâm) durumu öğrenip, kendilerine orucu neden bozduğunun sebebini sordular Hazreti Ümmü Hâni, "Yâ Resûlallah size karşı olan sevgimden, hürmetimden dolayı artığınızı içtim ve emrinizi geri çeviremedim" dedi.

Hazreti Ümmü Hânî'nin; Peygamberimiz'den (aleyhisselâm) çok az hadîs-i şerîf naklettiği rivâyet edilir. Kendisinden de oğlu Cünd, Yahyâ, Ebû Mürre, Ebû Sâlih, Buhârîve Müslim hadîs naklinde bulunmuşlardır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) El-İsâbe cild-2, sh. 978

2) Üsûd-ül-gâbe cild-6, sh. 624

3) Müsned cild-6, sh. 340, 423

4) Tam İlmihâl Se'âdet-i Ebediyye sh. 1079